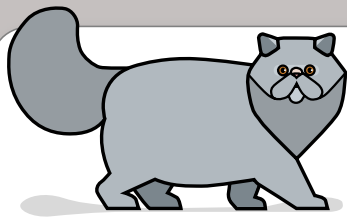

VZREJA ZA EKSTREMEN IZGLED

Kje je težava?

Ekstremna vzreja

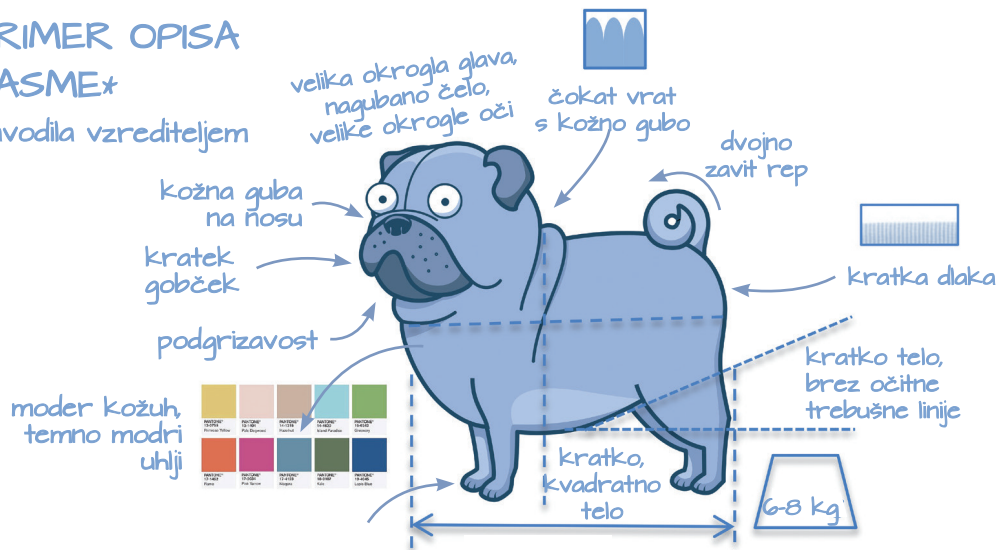
PRIMER OPISA

PASME*

Navodila vzrediteljem

Ekstremen izgled živali, nastal s selekcijo za določen 'videz' (npr. potlačen gobček, spuščeni hrbet, izbuljene ali povešene oči, nosne gube, okrogla glava) **do te mere, da povzroča trpljenje živali.**

*Čeprav je ta primer izmišljen, temelji na resničnih pasemskih standardih. Opis pasme (ali njena interpretacija) je lahko precej ekstremen.

Vzroki

- Povečano **povpraševanje** (moda) po določenih pasmah, spodbujeno s strani reklam, filmov, družbenih omrežij in slavnih oseb.
- **Pomanjkanje osveščenosti** lastnikov glede vpliva ekstremne vzreje na zdravje in dobrobit (npr. mislijo, da je smrčanje normalno).
- **Pomanjkanje predpisov** (npr. ekstremna vzreja, pogoji za vzrejo).

Posledice za živali

- Ekstremen izgled ("konformacija") lahko vodi v zdravstvene težave in vpliva na zmanjšano dobrobit do te mere, da povzroča **trpljenje živali** (oteženo dihanje, pregrevanje, boleči sklepi, vnetja kože, razjede na očeh, ...)
- Živali v nekaterih primerih **potrebujejo operacijo**, da sploh lahko diha ali normalno hodijo, pogosto jim je pri porodu treba pomagati s carskim rezom.
- Intenzivna vzreja znotraj družine lahko vodi do prenosa genetskih napak, kar povzroča **trpljenje in zgodnjo smrt**.

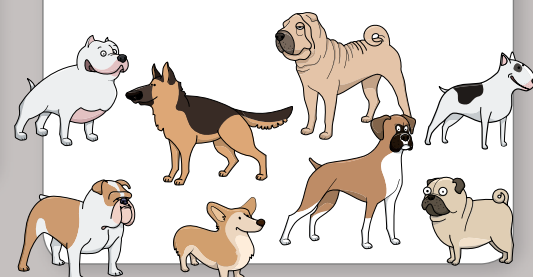
Posledice za lastnika

- **Nepričakovani, visoki stroški** veterinarske oskrbe.
- **Čustvena prizadetost** zaradi slabega zdravstvenega stanja živali ali prezgodnje smrti.
- **Zahtevna skrb** za nezdravo žival (izogibanje vročini, vznemirjenju, fizični aktivnosti).
- **Neizpolnjena pričakovanja v zvezi z lastništvom živali.**
- **Čustvene in zakonske ovire** pri ravnanju z nezdravo živaljo.

Posledice za družbo

- Vse več **brezvestnih vzrediteljev in farm mladičev** za zadovoljitev povpraševanja.
- **Vedenjske motnje**, če psi prihajajo iz neznanih razmer (zaradi zgodnje odstavitve od matere, nezadostne socializacije).
- Tveganje **vnosa bolezni** z mladiči, ki prihajajo iz tujine (npr. steklina, bakterije odporne na protimikrobna zdravila, okuženi klopi in bolhe).
- Povečano število **neželenih mladičev in odraslih psov**.

Čeprav je na tej strani največ slik mopsov so z ekstremno vzrejo prizadete tudi druge pasme psov in ostalih živali.

VZREJA ZA EKSTREMEN IZGLED

Kaj lahko storimo?

Lastniki

- Pred nakupom psa se posvetujte z veterinarjem.
- Ne kupujte psa z ekstremnimi vzrejnimi lastnostmi.
- Ne kupujte psa ali mačke po spletu ali iz nezanesljivega vira.
- Ko kupujete rodovniškega psa, zahtevajte, da mladiča vidite skupaj z materjo in podpišite pogodbo.
- Preverite, če je žival označena in registrirana.

Veterinarske organizacije in društva za pomoč živalim

- Osveščajte ljudi o tveganjih ekstremne vzreje.
- Napišite in oglašujte veterinarske zdravstvene certifikate in pogodbe za mladiče.
- Vzpodbujajte veterinarske zdravstvene preglede pred vzrejo.
- Vzpostavite sistem za veterinarje, kjer delite podatke o zdravstvenih pregledih, korekcijskih posegih in carskih rezih zaradi ekstremne vzreje.
- Sodelujte z društvi in delite z njimi te podatke.

Veterinarji

- Svetujte (bodočim) lastnikom in vzrediteljem glede zdravja in dobrobiti živali.
- Ne 'normalizirajte' lastnosti ekstremne vzreje (npr. smrčanje).
- Zabeležite vse zdravstvene težave in ogroženo dobrobit, povezano z ekstremno vzrejo.
- Javljajte korekcijske posege in carske reze, ki so posledica ekstremne vzreje.
- Opravite carski rez samo v primeru urgence.
- Izogibajte se umetnemu osemenjevanju, če se žival ni sposobna naravno pariti ali povreči mladičev.

Vzreditelji psov in mačk

- Izberite zdravje in dobrobit pred izgledom živali.
- Ne vzreajte živali z ekstremnimi lastnostmi.
- Peljite žival k veterinarju na pregled pred vzrejanjem.
- Razmislite o križanju, če ekstremne lastnosti vplivajo na zdravje in dobrobit živali.
- Ne 'normalizirajte' lastnosti ekstremne vzreje (npr. smrčanje).
- Pravilno označite in registrirajte vse mladiče.
- Ne prodajajte živali, mlajših od 8. tednov ali 16. tednov, če jih prodajate v tujino.

* zakonodaja v Slo se nekoliko razlikuje od navedenega [op.prev.]

Politiki in zakonodajalci

- Zaščitite dobrobit živali s prepovedjo ekstremne vzreje.
- Uveljavite standarde glede zdravja in dobrobiti v vzreji.
- Mikročipiranje in registracija naj bosta obvezni za pse in mačke.
- Izboljšajte kontrolo živali na mejah.
- Uredite in nadzorujte internetno prodajo mladičev.
- Uveljavite predpise z visokimi kaznimi.
- Pomagajte pri osveščanju o ekstremni vzreji.

Vzrejna združenja in kinološka društva

- Preverite vzrejne standarde z namenom preprečevanja ekstremne vzreje.
- Vzpodbujajte vzreditelje k vzreji za zdravje, ne samo za izgled.
- Izobražujte sodnike na razstavah, da prepoznajo zdrave živali.
- Prepovejte nastop in na razstavah ne nagrajujte ekstremnih vzrejnih lastnosti.
- Vzpostavite programe predvzrejnih zdravstvenih pregledov.
- Sodelujte z veterinarji pri zbiranju podatkov o zdravstvenih pregledih, korekcijskih posegih in carskih rezih kot posledice ekstremne vzreje.

Raziskovalci in pedagogi

- Poučujte veterinarje in vzreditelje o težavah z zdravjem in dobrobitjo živali, vezanih na pasmo.
- Proučujte vpliv ekstremne vzreje na zdravje in dobrobit živali.
- Določite meje fizičnih lastnosti ali funkcijskih testov, ki naj temeljijo na rezultatih raziskav.

Oglaševalci, filmski ustvarjalci, uporabniki družbenih omrežij

- Ne uporabljajte psov z ekstremnimi vzrejnimi lastnostmi (ali njihovih risanih podob) v reklamah, oglaševanjih in filmih.
- Ne ustvarjajte ali delite 'smešnih' video posnetkov živali, ki se mučijo ob dihanjem ali ob naporu oziroma kažejo druge znake ekstremne vzreje.
- Pomagajte pri ozaveščanju o ekstremni vzreji.

Slavne osebnosti in VIP-ji

- Ne kupujte ali promovirajte živali z lastnostmi ekstremne vzreje.
- Pomagajte pri ozaveščanju o ekstremni vzreji.

Ta poster je nastal v sodelovanju med FVE (Federation of Veterinarians of Europe) in FECAVA (Federation of European Companion Animal Veterinary Associations).

Dokument o skupnem stališču FVE/FECAVE glede ekstremne vzreje je bil sprejet junija 2018. Obiščite naše spletne strani za več informacij.

Več informacij?

www.fve.org
www.fecava.org

